

Türk Halı Sanatını Konu Edinen İki Yeni Yayın

Serap Leloğlu-Ünal*

Bir süre önce iki yeni kitap okuyucuya ulaştı. Bunlardan ilki N.P. Nekrasova ve K.G. Kınayeva'nın yazmış olduğu ve Başbakanlık Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı tarafından yayınlanan **Moskova Şark Sanatları Devlet Müzesi, Türk, Azerî ve Türkmen Seccâdeleri** başlıklı yayındır.¹

Son üç yıldır halı sanatımız ile yakından ilgilenen Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı'nın araştırmacılara sunduğu bu yayın, Moskova'daki Şark Sanatları Devlet Müzesi'nin zengin koleksiyonu içinde yer alan bir grup seccâdeyi tanıtmaya bakımından önemli bir kaynak eser konumundadır. Bilindiği üzere, hem dil problemi, hem de bu bölgenin uzun süre Batılı araştırmacılara kapalı olması yüzünden, yayınlara ulaşılamadı ve bölgedeki eserler incelenemedi. Böylece, Sovyet yönetiminin kolayca toplayarak Moskova ve St. Petersburg müzelerine yerleştirdiği etnografik nitelikteki örnekler kıymetlenirilemedi, bu da araştırmalarda eksikliğe sebep oldu.

Türkçeye Cem Oğuz'un çevirdiği, redaksiyonunu Serap Leloğlu-Ünal'ın yaptığı eserin sanat danışmanlığını T.S. Manukyan üstlenmiş, fotoğrafları ise E.T. Basilya tarafından hazırlanmıştır. Dumat Ofset tarafından dizgisi ve baskısı yapılan eser, 66 sayfa olup, 36 fotoğrafa sahiptir.

Nekrasova ve Kınayeva'nın titiz çalışmaları sonucu gerçekleşen kitap, Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Sadık Tural'ın Sunuş yazısı ile başlar. *'Gerek Hermitage, gerekse Şark Sanatları Devlet Müzesi'nin koleksiyonunda Doğu Türkistan'ı da içine alan örnekler bulunduğunu öteden beri biliyoruz. Ancak, bunlarla ilgili değerlendirmeye kitaplar fazlaca bulunmamaktadır'* diyen Sn. Tural, Merkez'in Türk Halıcılığı ile ilgili çalışmalarına değinerek, kitabın basılması için ellerine nasıl ulaştığını anlatır ve *'Seccâde, hem estetik bir obje, hem de dinî bir araçtır. Estetik ve fonksiyonellik kavramlarını yeterince yorumlamak için*

gayret sarfeden yazarlara bu türden çalışmalarını yayınlamak istediğimizi belirtiyor, Atatürk Kültür Merkezi olarak bilimsel doğrunun paylaşılması gereken yüce değerlerden biri olduğunu tekrar vurguluyoruz' diyerek yazısını bitirir.

Daha sonra gelen Giriş bölümünde yazarlar, seccâdelerin önceleri Rus bilim adamlarının inceleme konusu olmadığını vurgulayarak, bu çalışmanın sadece bir müze kataloğu olmadığını, genelde Sovyet ve Rus derlemesini de kapsayacak şekilde bu tür halıları yorumlamaya dönük bir deneme olduğunu belirtirler.

Daha sonra seccâdenin kelime anlamından başlayarak, ne zaman kullanılmaya başlandığı, nasıl geliştiği, kompozisyon özellikleri, sembolik özellikleri, bu özelliklerin bölgelere göre gösterdiği farklılıklar ile Müze'de bulunan Türk, Azerî ve Türkmen seccâdelerinin genel özelliklerini gene aynı bölüm içinde vermişlerdir.

* Başbakanlık Atatürk Kültür Merkezi Uzmanı.

¹ N.P. Nekrasova-K.G. Kınayeva, *Moskova Şark Sanatları Devlet Müzesi, Türk, Azerî ve Türkmen Seccâdeleri*, (Çev: Cem Oğuz), Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1997, 66 sayfa.

Two New Publications on Turkish Carpet Art

Serap Leloğlu-Ünal*

Two new books reached the readers a short while ago. The first is one by N.P. Nekrasova and K.G. Kinayeva on **The Turkish, Azerbaidjanian and Turkmenian Prayer Rugs Collection of the State Museum of Oriental Arts in Moscow**¹, of which the Turkish version was released by the Atatürk Culture Centre of Prime Ministry's Supreme Council for Atatürk Studies.

This publication, offered to the interested readers by the Atatürk Culture Centre which has displayed a close interest on the Turkish carpet art for the last three years, is an important source material in that it introduces a group of prayer-rugs in the rich collection of the Moscow State Museum for Oriental Arts. As the readers are certainly aware, both the language problem and the denial of access for a long time to this region by the western researchers prevented the perusal of the relevant written sources and the study of the existing materials. Thus the ethnographic objects easily collected by the Societ administration and placed in the MOSKOW museums and in those of St. Petersburg.

Photographic materials of this book, translated into Turkish by Cem Oğuz and edited by Serap Leloğlu-Ünal with the artistic design of T.S.Manukyan, were prepared by E.T. Basilya. Typeset and printed by the Dumat Offset, it has 66 pages and 36 photos.

Created by the meticulous work of Nekrasova and Kinayeva, the book begins with a foreword of Professor Dr. Sadık Tural, Chairman of Atatürk Culture Centre. "We know that both the Hermitage and State Oriental Arts Museum have many samples from the area extending all the way to Eastern Turkestan although books examining them are not abundant", says Tural and narrates how the book reached the Centre for publication. He terminates the foreword with the following sentences: "Pray-rug is both an esthetical object and a religious

parapernalium. I would like to say to all researchers striving to emphasize the esthetics and the functionality that we are willing to publish such works and underline once more as the Atatürk Culture Centre that the scientific fact is one of the noble values that must be shared by all concerned."

The foreword is followed by an Introduction in which the authors state that the pray-rugs were previously not materials taken up by the Soviet scientists and that the book is an essay for interpreting them in a manner which encompasses also the soviet and russian attempts rather than being a museum catalogue. Beginning with the meaning of the word *seccâde*, they inform the readers on when they had started to be used, how they had developed and acquired their composition characteristics and symbolic properties and what are the regional differences noted on them, and finish this part with the properties of Azerbaidjanian, Turkmenian and Turkish prayer rugs.

* Specialist in Atatürk Culture Centre.

Sark Sanatları Devlet Müzesi Halı Koleksiyonunun Meydana Getirilmesi ve Yapılan Çalışmalar başlığını taşıyan ikinci bölümde Müze'nin kısa tarihçesi, katıldığı sergiler ve çıkardığı kataloglar anlatılır. Buradan anlaşılıyor ki, Kafkas, Orta Asya, Türk, İran, Afgan, Hint, Arap ve Çin olmak üzere 2000 civarında halı parçasına sahip bu zengin müzenin tanıtımı eksik kalmıştır. Ancak, şu sıralarda Müze çalışanları tarafından Orta Asya, İran ve Kafkas halı koleksiyonunun bilimsel bir katalogunun da hazırlandığını öğrenmek sevindiricidir.

Kitabın üçüncü bölümü Katalog başlığını taşır. "Yazarlar bu katalogda Türkiye, Kafkasya ve Orta Asya halılarının bilimsel olarak tanımlanmasını sağlayacak metodları belirtme ve bir takım ilkeler formüle etme amacını gütmemişlerdir. Bize göre bu amaca ancak bölgesel bir katalogda ulaşılabilir" diye başlayan bu bölüm Türkiye, Kafkasya, Türkmenistan olmak üzere üç alt başlık halinde gelişir. Her alt başlıkta, Müze koleksiyonundaki o bölgeye ait seccâdeler kısa katalog bilgisi ya da Müze'deki envanter bilgisi ile verilmiştir. Bundan anlaşılacağı üzere, Müze seccâde koleksiyonunda Anadolu'dan 13, Kafkasya'dan 15, Türkmenistan'dan ise 3 parça vardır. Anadolu'dan giden parçaların en erkeni 18. Yüzyıla tarihlendirilmiş olup, Gördes, Obruk, Sivas, Kula, Milas, Hereke (?) bölgelerine aittir. 15 Kafkas seccâdesinin ise sekizi Kuzeydoğu Azerbaycan'dan, geri kalanı ise Transkafkasya'dan götürülmüştür. Bunların en erken tarihli 19. yüzyıl ortalarına kadar iner. Türkmenistan'a

ait 3 seccâdenin ikisi Ersari boyuna, biri ise Yomud boyuna ait olup, en erken tarihli 19. Yüzyılın ikinci yarısına aittir. Yazarlar bu kadar az sayıda Türkmen seccâdesinin mevcut bulunmasının nedenini, Türkmen inanışlarının 20. Yüzyıl başına kadar korunması ile açıklarlar. Bana göre, Anadolu ile karşılaştırıldığında, Orta Asya'da, az sayıda seccâde bulunmasının sebebi, 70 yıl gibi uzun bir süre dinî inanışları ile ibadetlerinin baskı altına alınması ve kendi iradelerinin dışında bir yönetim altında yaşamalarıdır.

Umarız, bundan sonra bu türden yayınlar gene elimize ulaşır, gerek Kurumumuz tarafından, gerekse başka kurumlar tarafından ilgi görerek basılır. Moskova ve özellikle St. Petersburg müzelerinde korunan eserler hakkında dünya araştırmacılarının bilgi sahibi olmasını sağlamak, bugünkü Rusya'nın açıklık politikası olacağına inanıyorum.

Yukarıda sözünü ettiğimiz iki yayından diğeri ise, Kültür Bakanlığı tarafından yayınlanan **Türkiye'de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri**² adlı kitaptır.

Bilindiği üzere geçtiğimiz yıl İzmir'de, Dokuz Eylül Üniversitesi'nin kuruluşunun 20. Yıldönümü sebebiyle düzenlenen sempozyum, aynı üniversitenin organize ettiği seri sempozyumların altıncısı olmuştur. İlki 1981 yılında gerçekleştirilen sempozyumun, diğerleri 1982-83-84 ve 1992 yıllarında düzenlenmiştir. Altıncısı 22-24 Kasım 1995 tarihleri arasında ve 7 oturum halinde gerçekleştirilen

Sempozyum, D.E.Ü. Sabancı Kültür Sarayı ile İzmir Arkeoloji Müzesi'nde açılan çeşitli sergilerle halka mal edilmiştir.

Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Geleneksel El Sanatları Bölüm Başkanı olan Doç. İsmail Öztürk tarafından organize edilen bu sempozyumun bildirileri, üniversitenin imkânlarının kısıtlı olması sebebiyle Kültür Bakanlığı tarafından basılmıştır. Bildiriler kitabına bakıldığında halı sanatımız ile ilgili oniki bildiri göze çarpar.

Bunlardan ilki Prof. Dr. Yahşi Yazıcıoğlu ile Araştırma Görevlisi Zeynep Tezel'in birlikte hazırladığı "*Türk El Dokusu Halıların Yurtdışı Platformlarda Tanıtılması ve Tüketim Olanaklarının Arttırılması Üzerine Somut Öneriler*" başlıklı yazıdır. El sanatlarının bir milletin millî kültürünü simgeleyen ve tanıtan en önemli unsur olduğunu vurgulayan Sn. Yazıcıoğlu ve Sn. Tezel yazılarında Anadolu'da el sanatı ürünlerinin çeşitliliğine değinmiş ve bu ürünlere başka milletlerin sahip çıkma çaba ve gayretlerini açıklamışlardır. Bunu anlayışla karşılamamızın mümkün olmadığını ve el sanatı ürünlerimize uluslararası platformda sahip çıkabilmemizin koşullarının yoğun araştırmalar yapmak ve yurtdışındaki kongre ve sempozyumlara katılmak, yayınlar yapmak olduğunu belirtmişlerdir.

İkinci yazı Yard. Doç. Dr. Kezban Işık ile Z. Figen Yurteri'nin birlikte hazırladıkları "*Türk El Halısını Satın Alan Yabancı Alıcıların Türk El Halıları Hakkındaki Görüşleri*" başlığını taşır. Emek yoğun bir sektör olan halıcılığın, az yatırımla geniş bir istihdam alanı yarattığı, aile ekonomisine önemli katkıda bulunduğu, kente göçü önleyici fonksiyonu olduğunu ve ihracaat yoluyla döviz girdisi sağlanmasının yanısıra, ülke tanıtımının yapılması bakımından da öneminin vurgulandığı yazıda, istatistiksel bilgilerin ışığında turistlerin aradıkları halı kalitesi ve halı tipi, satın alma nedenleri gibi bir takım normlar belirlenmiştir.

Üçüncü yazı N. Rengin Oyman'ın "*Isparta Merkezinde Ticari Amaçla Üretilen El Halıcılığının Günümüzdeki Durumu ve Öneriler*"dir. Isparta'nın Batı Anadolu halıcılık geleneğinin önemli bir merkezi olduğunu belirten Sn. Oyman, bölgedeki halıcılığın ticarî gelişimine kısaca değindikten sonra Sümerhal'ın Isparta fabrikasının üretim oranlarını tablolarla vermiştir. Ayrıca, Sümerhal'ın iç piyasaya sürdüğü el dokuması halı ve kilimlerinin kalitelerinin de liste halinde verildiği yazıda ayrıca aynı kuruluşun dış piyasaya sürdüğü malzemenin kalitesi, boyutları, tipi ve ihraç edildiği ülkelerin listesi bir tablo laştırılmıştır. Isparta'da halı üreten ikinci resmî kuruluşun, Sümerhal'ın verdiği 26x33 kalitede halı üreten Isparta Açık Cezaevi Müdürlüğü olduğunu gene bu yazıdan öğreniyoruz. Yazıda sözü edilen halı üretimi yapan bir diğer kuruluş ise, kâr amacı gütmeyen Aşevi-İşevi'dir.

² *Türkiye'de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Yayınları: 1861, Ankara 1997, 415 sayfa.

The part titled "Creation of Carpet Collection of State Museum for Oriental Arts and Work Performed" describes a short history of the museum, exhibitions participated and catalogues published. It becomes evident from the information given that the promotion leaves much to be desired of this rich museum having over 2000 carpets of Caucasian, Central Asian, Turkish, Persian, Afghan, Indian, Arab and Chinese origin. It is pleasant to learn, however, that the museum's experts are currently in process of preparing scientific catalogues for collections of Central Asian, Caucasian and Persian carpets.

"Catalogue" is the title of the next part where the authors state that they had not aimed at "identifying methods and formulating principles for a scientific identification of Caucasian, Central Asian and Turkish Carpets". This part, beginning with the statement of the authors to the effect that this aim may be attained only through a regional catalogue, I divided into the subsections of Turkish, Caucasian and Turkmenian carpets. Each subsection gives short catalogue or inventory information available to the Museum for each prayer rug. We learn from this part that the Museum has thirteen pieces from Anatolia, fifteen from Caucasia and three from Turkmenistan. The oldest of anatolian ones, originating from Gördes, Hereke, Kula, Milas, Obruk and Sivas, is dated to 18th century. Eight of the Caucasian prayer rugs were obtained from the Northeastern Azerbaijan and the rest were secured from Transcaucasia. The earlier one of these are from the mid-19th century. Two of the Turkmenian pieces belong to Ersari tribe and one is assigned to Yomuds, dated likewise to the mid-19th century. The authors explain the scarcity of the Turkmenian prayer rugs with the continuation of Turkmenian beliefs until early 20th century and declare that the existence of less prayer rugs in the Central Asia than in the Anatolia is due to the fact that their religious beliefs and rites were kept under constant pressure for over seventy years and that they were compelled to live under an administration not of their choice.

We hope to continue seeing the original publications of this sort and their turkish translations either by our Centre or by others. I am of the opinion that the transmittal of information to researchers from other parts of the world on the items preserved at Moscow and St. Petersburg museums is a corollary of the transparency policy of today's Russia.

The second publication to which I referred above is the one published by the Ministry of Culture under the title of **Papers Presented to the Symposium on Turkish Handicrafts Tradition and Its Place within the Contemporary Arts.**²

This symposium, organised under the 9th Eylül University in Izmir on the occasion of its twentieth anniversary, was the sixth in this series of which the first five had taken place in 1981, 1982, 1983, 1984 and 1992. The sixth one was held from 22nd to 24th November 1995 in seven sessions and opened to the

greater public through miscellaneous exhibitions arranged at the Sabancı Culture Centre and Izmir Archeology Museum.

Papers submitted to this symposium organised by Assoc. Prof. Ismail Öztürk, Head of Traditional Handicrafts Department of the Faculty of Fine Arts, were reprinted by the Ministry of Culture since the funds available to the University were limited. Carpentry arts were dealt with in twelve papers in this book.

The first of these is titled "Concrete Recommendations on Promotion and Marketing Abroad of Turkish Handmade Carpets" by Professor Dr. Yahşi Yazıcıoğlu and Research Assistant Zeynep Tezel. Stating that the handicrafts are among the most important symbols promoting and reflecting a national culture, Yazıcıoğlu and Tezel mentioned the diversification of anatolian handicraft products and the efforts of several other countries to lay claim to these product. The authors added that such an attitude could not be treated with a lenient consideration and that intensification of studies, participation to congresses and symposia abroad and a continued publication drive are musts to substantiate our claims to such items on international platforms.

The second paper is on "The Opinions on Turkish Hand-made Carpets of Foreign Buyers Purchasing These Carpets" by Asst. Assoc. Prof. Dr. Kezban Işık and Z. Figen Yurteri. The authors indicate in this paper that the carpet-making as a labour-heavy subsector creates a large employment opportunity with relatively minor investments, makes significant contributions to the family economy, helps abating the *exodus* from the village, earns foreign currency to the country through exports and promotes the country abroad, and set forth a number criteria, in the light of available statistical data, on the quality and type of carpets sought by the tourists and the grounds for their purchases.

Third is the paper on "The Present Status of Commercially Produced Hand-woven Carpets in the City of Isparta and Recommendations" by N. Rengin Oyman who indicates that this city is a major west anatolian carpet-weaving tradition centre, describes the commercial development of this craft in the region and gives tables on the production values of Sümerhalı's Isparta factory. There are tables in this paper also on the qualities of carpets and pray-rugs commercialised within the country and abroad, with information on dimensions, types and purchasing countries. We also learn from this paper that the State Penitentiary in this city produces carpets of 26x33 quality, equalling thus the quality maintained by the Sümerhalı. The list of producers also continues a non-profit organisation called Aşevi-İşevi. The authors interviewed the managers of five companies selected from among the private enterprises and obtained information on types and qualities of the carpets produced, dyes and yarns used, distribution into years and quality classes of the production, number of looms in operation and production per loom. All these data are tabulated in the paper ending with the recommendations for developing the carpet-making industry.

Daha sonra özel kuruluşlar arasından seçilen beş firma ile Isparta'da üretilen halıların türü, kalitesi, kullanılan boyalar ve iplikler belirlenmiş, halı üretiminin yıllara göre dağılımı, kaliteye göre dökümü, tezgâh sayıları ve üretim miktarları tablolar halinde verilmiştir. Sonuç kısmındaki Isparta ilinde el halıcılığını geliştirmek için yapılması gerekenler ve öneriler ile yazı bitirilmiştir.

Diğer bir yazı, "*Yabancı Sermayenin Batı Anadolu Halıcılığına Girişi, Etkileri ve Günümüzdeki Uzantıları*" başlığını taşımaktadır. Doç. İsmail Öztürk ile Arş. Gör. Elvan Anmaç tarafından hazırlanan yazıda, yabancı sermayenin Batı Anadolu halıcılığında yarattığı değişim ve örgütlenme, 19. yüzyıl başından 20. yüzyıl başına kadar, yaklaşık yüzyıllık bir tarihsel süreçte, Osmanlı-Batılı sermaye ilişkileri, halıcılığa yabancı sermayenin ilgisi, yeni girişimler, desen, hammadde, üretim aşamaları, o dönem işçi ücretleri ve halı metrekare fiyatları gibi konular da Uşak, Kula ve Gördes halı üretim merkezleri örneğinde değerlendirilmiştir. (s.26)

Arş. Gör. Hatice Öztürk Tozun tarafından hazırlanan "*Gördes Halılarının Grafikselsel Açısından İncelenmesi ve Motiflerin Morfolojik Özellikleri*" başlıklı yazı bir diğer bildiri olarak karşımıza çıkar. Yazıda halının tanımı, Türk halıcılık tarihi içinde Gördes halılarının önemi ve bu halıların genel şeması verildikten sonra, morfolojik açıdan incelemenin temel prensipleri sıralanmış ve Gördes halılarının morfolojik değerlendirmesi yapılmıştır.

Erol Sanıbelli, "*Geleneksel Halılarımızda Dokuma Hataları*" başlıklı yazısında el dokuması halılarda görülen kıyı örgüsü bozukluğu, sıra atlama, dipperi, topal düğüm, sıklık farklılıkları, kenar farklılıkları, potluk, peşlik, kalite bozukluğu, göbek kayması, çözgü ve atkı eklemeleri, işçi arası, atkı fişkirikleri, kırkım bozukluğu, abraj, düğüm tarzında tek bağlama gibi dokuma hatalarını alt başlıklar halinde vermiştir.

Sümerhalı'nın uzmanları Naciye ve Fahrettin Kayıpmaz'ın birlikte hazırladıkları "*Halı ve Kilimimizin Geleneksel Tasarım Birikimlerinin Çağdaş Yorum Aşamasında Yapısal Değişim ve Tasarım Kriterleriyle Değerlendirilmesi*" başlıklı yazılarında, geleneksel değerlerin talep gördüğü günümüz çağdaş ortamında, geleneksel el sanatlarımıza ait ürünlerin gerçek kriterleri ile, imitasyon kriterleri arasındaki derinliklerin ortaya konması, Anadolu el sanatları düşüncesinin temel sorunlarından biri olduğu vurgulanmıştır. (s. 52) Yazıda Türk halılarının tarih süreci içindeki genel bir değerlendirmesi yapıldıktan sonra, günümüz halılarında geleneksel ile çağdaş tasarımlar arasındaki farkın görülemediğini, oysa gerek malzeme, gerek boya, gerekse tasarım açısından tam bir imitasyon olan günümüz ticarî dokumaları ile yetinmek yerine, iki bin yıllık bu güzel birikimi günümüze, çağdaş insanın beğendiği tasarımlarla yaşatabilmemizin de mümkün olduğu belirtilmiştir. (s. 56)

Öğr. Gör. Suhandan Özay, "*Anadolu Kilimlerinin Tapestry Kategorisindeki Yeri*" başlıklı yazısında kilim ile tapestry'nin (dokuma resim) kolay kolay yanyana

gelemeyecek kavramlar olduğu vurgulanarak, bu iki objenin aslında aynı teknik kullanılarak meydana getirildiği belirtilmiş, Avrupa ile Anadolu'da kilim ve Tapestry örnekleri karşılaştırılmıştır.

Yard. Doç. Dr. Recai Karahan, "*Kırşehir Kilimlerinin Dünü, Bugünü*" başlığını taşıyan, çizimler ve fotoğraflarla zenginleştirdiği yazısında, Kırşehir'deki dokumacılık geleneğinin Selçuklular dönemine kadar indirilebileceğini vurgulayarak, Kırşehir kilimlerinin tanıtılması, malzeme, renk ve boyalar, kilimlerin yöredeki isimleri, kullanılan teknik, bordür kompozisyonları ve motifler ile değerlendirme ve sonuç alt başlıklar halinde incelenmiştir.

Öğr. Gör. Ülkü Erdoğan tarafından hazırlanan "*Eşme'nin Karahmetli Köyü Yöresel Kilimleri ve Günümüzde Dokunan Ticarî Kilimleri Arasındaki İlişkiler*" başlıklı yazıda, Karahmetli Köyü'nün kısa bir tarihçesinden sonra, burada dokunan kilimlerde kullanılan hammadde ve boyar maddeler, kilimlerin teknik özellikleri ve kullanım amaçları, motifleri, yörede ticarî kilim dokuma faaliyetleri ve dokuma fiyatları alt başlıklar halinde verilmiştir.

Arş. Gör. Nihal Ülger, "*Afyon-Emirdağ-Örenköy Çapano Dokumalarından Örnekler ve Yeni Uygulamaları*" başlıklı yazısında çapanın tanımını yaparak, bölgedeki bu tür dokumaların özellikleri anlatılmış ve yeni uygulamalardan örnekler verilmiştir.

Kitapta yer alan bir diğer yazı Yard. Doç. Dr. Öznur Aydın tarafından hazırlanmış olup, "*İzmir ve Bazı İlçelerinde Etnografya Müzelerinin Günümüzdeki Durumu ve Halı-Kilim Müzesi Kurulması Gerekliliği*" başlığını taşır. Sn. Aydın, günümüz klâsik müzecilik anlayışının değiştiğini ve yeni teknolojik imkânlardan yararlanan modern müzelerin örneklerinin az da olsa ülkemizde görülebildiğini vurgulayarak başladığı yazısında, nemin ve ışığın tekstillere etkisinden, güve ve diğer zararlılardan, sunuş hataları ve eğitim sorunundan söz ederek, bunların İzmir ve çevresinde bulunan müzelerdeki durumunu tesbit etmiştir. Böylece yazıda, bölgede halı ve kilimlerin daha iyi korunduğu ve daha doğru teşhir edildiği bir müzenin gerekliliği vurgulanmıştır.

Kitapta halı ve kilim sanatımız ile ilgili son yazı, Ahmet Topbaş ve Musa Seyirci tarafından hazırlanmış olup, "*Müzelerdeki Etnografik Eserlerin Koruma ve Tanıtımındaki İşlevi ile Antalya Müzesi'ndeki Bir Grup Yörük Kilimi*" başlığını taşır. Yazıda, Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında düzenlenen bir protokol sonucu Antalya ve Çevresinden toplatılan halı ve kilimlerin koruma altına alındığı belirtilerek, bu malzemenin bir grubu katalog şeklinde tanıtılmıştır.

Another paper deals with the "*Entry of Foreign Capital into West Anatolian Carpet-weaving Trade, Its Effects and Extensions into Today*". Assoc. Prof. Ismail Öztürk and Research Assistant Elvan Anmaç describe in their joint paper the change generated and organisation created by the foreign capital in West Anatolia's carpet-making trade, the ottoman and western capital relations within a nearly hundred-year process from early nineteenth century to twentieth, the foreign capital interest in carpet-making, the newer initiatives plus pattern, raw material and production work, the salaries and square-meter prices of carpets in Gördes, Kula and Uşak production centres.

Research Assistant Hatice Öztürk Tozun is the authoress of a paper on "*The Graphical Study and Morphological Properties of Patterns in Gördes Carpets*", in which we find the definition of the carpet, the importance of Gördes in the Turkish carpet history and a general layout of these carpets, followed by an enumeration of the basic principles of the morphological study which is applied to the Gördes carpets.

"*The weaving Errors in Our Traditional Carpets*" is the title of Erol Saribelli's paper where he describes the edge disorders, missing lines, loose spots, incorrect knots, tightness and border differences, swells, dents, quality fluctuations, medallion shifts, warp and weft knots, shearing defects, shifts and single knots.

The joint paper by Naciye and Fahrettin Kayıpmaz, specialists of the Sümerhalı, on "*The Evaluation of the Traditional Design Knowledge for Our Carpets and Kilims under Structural Change and Design Criteria at the Contemporary Interpretation Stage*" underlines the fact that the examination and determination of the depths of true and imitative criteria of the traditional handicraft products in the contemporary environment where the traditional values are in the ascendance are the basic issues of the anatolian handicraft idea. This paper, after having made a general appraisal of Turkish carpets in the context of historical process, states that the difference between the traditional and modern designs are not discernible in today's carpets and suggests that this tradition which goes back two thousand years may be sustained using the designs appreciated by today's consumers instead of confining ourselves to copying the ancient by using the modern inputs.

In her paper on "*The Place of Anatolian Kilims within the Tapestry Category*", Lecturer Suhandan Özay declares that the kilim and tapestry are two incompatible concepts, adds that these two objects are developed utilising the same technique and compares the kilim and tapestry examples from Europe and Anatolia.

Asst. Assoc. Prof. Dr. Recai Karahan indicates in his paper titled "*The Past and Present of Kırşehir Kilims*" which was enriched with many figures and photographs that the weaving craft in Kırşehir may be dated back to the Selchukite era, examines the possibility of promoting

the Kırşehir kilims from the viewpoints of raw materials, dyes and weaving techniques, and evaluates them by their local names, border styles, compositions and patterns. The general evaluation and conclusions are the subtitles of this paper.

Lecturer Ülkü Erdoğan gives a short history of the Karaahmetli Village and describes the raw materials and colorants used in its kilims and their technical properties and purposes in his "*Relations Between the Local Kilims of Karaahmetli Village of Eşme and Those Commercially Produced Today*", and elaborates into the patterns the commercial kilim-weaving activities and the prices of the products.

"*Examples from Afyon's Emirdağ, Örenköy and Çapana Textiles and Recent Practices*" by the Research Assistant Nihal Ülger gives a definition of cross-weave, presents the properties of these regional textiles and offers examples of them.

Another paper admitted to the book is "*The Present-day Status of Ethnography Museums in Izmir and Its Subprefectures and the Need for A Separate Carpet and Kilim Museum*" by Asst. Assoc. Prof. Dr. Öznur Aydın who claims that the classical museum concept underwent today a radical change and some forerunners of the modern museums have started to appear in this country since they are capable to avail themselves of the technological innovations. She describes the harmful effects of moisture, light, mites and other pests on the textiles of which the destiny is further compounded by the manner in which they are handled and by the lack of training of museum employees. She concludes that there is a need for a museum where the carpets and kilims may be better preserved and exhibited.

The last paper on carpets and kilims was prepared by Ahmet Topbaş and Musa Seyirci on "*A Group of Nomadic Kilims in Antalya Museum Viewed from the Point of Their Function in the Protection and Promotion of Ethnographic Relics*". The paper declares that carpets and kilims collected from Antalya and its vicinity have been put under protection pursuant to a protocol signed between the General Directorate of Museums and Monuments of the Ministry of Culture and the Department of Religious Affairs. A part of these carpets and kilims were introduced as a catalogue.